

I N G E B L I K T

Levende Talen

Levende Talen 1993/480 opent met een artikel over leesonderwijs. Ton Hendrix en Hans Hulshof constateren dat in het voortgezet onderwijs het leesonderwijs vooral neerkomt op deelvaardigheidstraining, naar hun mening een goede grondslag voor het leren lezen van referentiële teksten. Een probleem evenwel is dat er met de in het onderwijs getrainde deelvaardigheden verder niet zoveel gedaan wordt. De deelvaardigheden moeten in een overkoepelend, zinvol verband geplaatst worden, geïntegreerd in een leesprocedure. De auteurs presenteren zo'n procedure met daarin als kern een schema met 'aandachtsturende richtvragen', en als afrondend moment het maken van een samenvatting.

In **Levende Talen 1993/482** staat een artikel van Erik Kwakernaak over spreekvaardigheid in het vreemde-talenonderwijs. Volgens de auteur weten veel docenten geen raad met dit onderdeel en ook de Commissie Vernieuwing Eindexamens levert geen haalbare verbetering. Kwakernaak besluit zijn artikel wel met een aantal aanbevelingen tot daadwerkelijke verbeteringen van spreekvaardigheidsonderwijs.

Moer

Peter Diesveld & G. Kempen van de Rijksuniversiteit Leiden hebben twee computerprogramma's ontwikkeld voor oefening in woordbenoeming en zinsontleding. Volgens hen is computerondersteuning bij grammatica-onderwijs een effectieve onderwijsmethode. In **Moer 1993/4** geven de auteurs een beschrijving van beide programma's.

Spiegel

In **Spiegel 11/1 (1993)** doen Ron Oostdam en Gert Rijlaarsdam verslag van een onderzoek naar strategisch georiënteerd moedertaalonderwijs. In vijf taalmethodes (twee voor het basis- en drie voor het voortgezet onderwijs) gingen ze na of er aandacht wordt besteed aan taalgebruiks- en aan leerstrategieën. Bovendien doen ze suggesties om de oefeningen zelf aan te passen voor strategie-onderwijs.

In het kader van een internationaal-vergelijkend onderzoek naar 'Standaardtaal-onderwijs in meertalige klassen' heeft de Duitse pedagoge Ingrid Gogolin het over 'Multilinguale Schülerschaft in monolingualen Schulen'. Op grond van ervaringen in een Hamburgse school geeft zij mogelijke wegen aan voor innovatie.

In 'Cijfers en cijferschalen' van Bert Meuffels staat de betrouwbaarheid van opstelbeoordeling centraal. Hij toont aan dat betrouwbaarheid afhankelijk is van het type meet-schaal dat gehanteerd wordt, en sterk bepaald wordt door verschillen in de 'analyse-culturen'. 'De' betrouwbaarheid bestaat dus niet, en dat geldt voor de beoordeling van alle taalvaardigheden.

Vlenego

In **Vlenego 6/1** (lente 1993) staat de tekst van de lezing 'August Vermeylen Toen en Nu' die Marc Maes heeft gehouden in het kader van de herdenking '100 jaar Van Nu en Straks' (Brusselse Middagen van de Poëzie en het Proza, 16 maart 1993).

Jeugdboekengids

Jeugdboekengids 1993/2 staat vooral in het teken van jeugdboekenweek Vlaanderen 1993. L. Lannoy geeft een overzicht en bespreking van een aantal promotiematerialen die verschenen zijn n.a.v. jeugdboekenweek '93; R. de Schepper bespreekt beknopt *Ook een garnaal heeft een hoofd*, een lees- en doeboek van M. de Sterck dat "het thema van de jeugdboekenweek, 'Interculturele samenleving', op een plezierige manier voor circa 9-jarigen in de verf zet"; tenslotte bespreekt L. Lannoy *De stroomversnelling* van K. Michielsen, een overzicht van twee decennia jeugdliteratuur in Vlaanderen, en *Bubi*, de jaarlijks verschijnende wegwijzer in de Vlaamse jeugdliteratuur. Uitgebreide besprekingen zijn er van *Met je rug tegen de muur* (Klaus Kordon), *Die zomer met Elise* (Lisette Hoogsteyns), *De jongens van St.-Petri* (Bjarne Reuter), *Het lied van de honden* (Gary Paulsen) en *Jeans voor een matrosjka* (Els de Groen). Na de beknopte boekbesprekingen wordt de Vlaamse auteur M. de Sterck uitgebreid voorgesteld.

Jeugdboekengids 1993/3 begint met uitgebreide besprekingen van *De verdwenen grenadier* van Theo Hoogstraten, "een boeiend en goed opgebouwd historisch avonturenverhaal met detective-achtige elementen"; "drie boeiende dichtbundels voor jongeren die zowel door de keuze en verwerking van de thema's als door hun vorm hoog scoren", nl. *Jachtveld* (Kees Spiering), *Het geluid van de vrede* (Theo Olthuis) en *Multiple noise* (Ted van Lieshout); twee magische jeugdboeken van Margaret Mahy, nl. "De ondergronders waarin het wonder voortvloeit uit de verbeelding van de personages en *Spookbeelden* waarin de specifieke toestand van de hoofdpersonages gedeeltelijk een verklaring is voor ongewone ervaringen"; *Twee jongens, een meisje* van Harry Mazer en Norma Fox Mazer, "een verhaal waarin de relaties tussen de jonge hoofdpersonen authentiek en bij momenten pakkend geëvoceerd worden" en tenslotte *De verdwijning* van Ron Langenus, een sterk briefverhaal. Na de vermelding van de winnaars van de Boekenwelpen en Boekenpauwen en de korte boekbesprekingen, wordt de Nederlandse jeugdauteur Theo Hoogstraten voorgesteld in een beknopte bio-bibliografie.

Jeugdboekengids 1993/4 opent met een kort-kritische beschouwing over de Vlaamse jeugdboekenproductie door Jan van Coillie. Uitgebreide besprekingen zijn er van *De voorspelling* van Evert Hartman; *Fietsen* van Gregje de Maeyer, "waarin deze Vlaamse auteur/illustrator zowel inhoudelijk als stilistisch een andere toon aanslaat"; en twee tienerromans, nl. *De man in het vuur* van Willi Fahrman, en *Toen onze Daniël doodging* van Janni Howker. Na de beknopte besprekingen volgt er een korte bio-bibliografie van de Vlaamse jeugdschrijfster Els Beerten.

Jeugdboekengids 1993/5 brengt twee uitgebreide artikels over Precolumbiaans Amerika in informatieve boeken; de beknopte voorstelling van drie informatieve

werken voor tieners, nl. *De Azteken* van Tim Wood, *Precolumbiaans Amerika* van Marion Wood en *Inca's, heersers over leven en dood* van Darcie Conner Johnston en James M. Lynch; en een kritische bespreking van *Alles in de wind* van C.J. Aarts en M.C. van Etten. Na de voorstelling van een aantal prijzen en hun winnaars, en de korte besprekingen volgt een beknopte bio-bibliografie van de Vlaamse schrijfster Lisette Hoogsteyns.

In **Jeugdboekengids 1993/6** worden uitgebreide besprekingen geleverd van vier nieuwe en herwerkte publikaties over eerste communie, vormsel en eucharistie vieren met kinderen; *Wij drietjes*, "een opmerkelijke adolescentenroman" van de Braziliaanse schrijfster Lygie Bogunga Nunes en *Een hond voor jezelf* van de Amerikaanse Phyllis Reynolds Naylor dat in 1992 bekroond werd met de John Newberry Medal. Na de lijst van de winnaars van de Griffels en Penselen en de korte boekbesprekingen volgt een beknopte bio-bibliografische typing van Katrien Seynave.

Jeugdboekengids 1993/7 opent met een uitvoerig artikel over 'het klassieke jeugdboek' en het wat, hoe en waarom van een nieuwe reeks *Klassieken* van uitgeverij Altiora wordt bekeken aan de hand van de eerste drie titels, nl. *Tijl Uilenspiegel* herwerkt door Henri van Daele, en *Michael Strogoff* en *Robinson Crusoe* door Ed Franck. Besprekingen zijn er van *De eilanders* van John Rowe Townsend en *De stam van Anshur* van Sherryl Jordan, "twee verhalen die de lezers laten meedromen over een ideale samenleving"; *Ontevrede* van Lesley Beake, "een gevoelig verhaal dat gesitueerd is in Namibië en waarin treffend de confrontatie van twee totaal verschillende culturen beschreven wordt"; de bloemlezing *Een puit met hete pootjes* samengesteld door Daniël Billiet; *Getto van de angst* van Robert Swindells, "een toekomstroman met een romance erin verwerkt, die het geëngageerde verteltalent van de schrijver

andermaal bevestigt" en tenslotte *De martelaren van Chatila* van Kare Bluitgen, "dat zowel vanuit het perspectief van de slachtoffers als van de daders (Palestijnse terroristen) het relaas doet van een vliegtuigkaping". Na de traditionele korte besprekingen volgt er een korte bio-bibliografische voorstelling van de Vlaamse jeugddichter Daniël Billiet.

Sprankel

Sprankel 1993/1 opent met de verslagen van de werking in de verschillende provincies en twee getuigenissen van mensen die te maken hebben met dyslexie.

'Uit de wereld van de deskundigen' brengt zes artikels: Zelfwaarde (M. Baeten); Positief denkende ouders bieden hun kind een stevig fundament (C. Gabriël); Faalangst (W. Depecker); Leermoeilijkheden... Waar sta je, wat doe je ermee? (deel 2 - A. Ruijsenaars); Huidige kansen van normaal begaafde kinderen met leermoeilijkheden in technisch en beroepsonderwijs (L. Dedroog-Vrancken); Het Instrumenteel Verrijkingsprogramma van Reuben Feuerstein (F. Ideler-Philips) en Leren studeren, hoe kan je als ouder daarbij helpen? (L. Dedroog-Vrancken).

'Boekensteun' bevat een bespreking van de *Keuzelijst anders lezen* van M. de Sterck.

Sprankel 1993/2 brengt na de verslagen van de werking en de algemene ledenvergadering, een getuigenis onder de titel 'Het geluk van het kind telt en niet de cijfers op het rapport'. In de rubriek 'Uit de wereld van de deskundigen' levert E. Billiaert een bijdrage over 'De aanpassingsklas: evolutie en kritische bedenkingen' en C. Gielis over 'Wat kan een diagnostisch onderzoek bij een kind met leermoeilijkheden inhouden?'. 'Boekensteun' bevat een bespreking van de map *Speciale leesbegeleiding* en brochures over *Leren studeren*.

Sprankel 1993/3 bevat om te beginnen verslagen van de werking en de werkgroep Dyslexie, en een getuigenis over BLO-type 8. In 'Uit de wereld van de deskundigen' levert E. Billiaert een artikel over 'De rol van de taakleerkracht' en J. Vandenabeele over 'Neuropsychologische aspecten van leer-moeilijkheden'. 'Boekensteun' gaat verder met de bespreking van *Speciale leesbegeleiding* en geeft een aantal nuttige leestips en leesvormen.

Elk nummer van **Sprankel** wordt afgesloten met lezersbrieven en een activiteitenkalender.

vijf videobanden een scholingspakket voor begeleiders en opleiders basisonderwijs. Aanvullend op de reeds aanwezige inventarisaties en beschrijvingen van leermiddelen voor Nederlands als tweede taal (NT2) en Onderwijs in de eigen taal (OET), bevat dit pakket voorlichtingsmateriaal voor basisscholen die zich willen oriënteren op het hele gebied van onderwijs aan meertalige leerlingen. De vijf videobanden gaan over de volgende onderwerpen:

- eerste opvang van neveninstromers;
- aanvankelijke tweede-taalverwerving;
- voortgezette tweede-taalverwerving;
- diagnostische materialen;
- programmamateriaal voor onderwijs in de eigen taal (Turks, Marokkaans/ Arabisch en Moluks/ Maleis).

Meertaligheid en taalprogramma's

De brochure **Meertaligheid en taalprogramma's** van de SLO vormt samen met

Besteladres: SLO (afdeling Verkoop), Postbus 2041, NL-7500 CA Enschede, tel. 00-31-53/840.305.

GeVONden??? GeVONden???

Wie helpt me aan een video-opname van de film **Spoorloos** (1984; regie door Sluizen; Frans-Nederlandse coproductie)?
Het is de verfilming van **Het gouden ei** door Tim Krabbé.
Dank voor alle inlichtingen.

M. Hiergens-De Baecke,
Sneppenstraat 30,
3010 Kessel-Lo,
tel. 016/25.18.10.